

Rigsdagstidende.

1854. Forhandlingerne paa Landstinget. № 81.

Femte Session.

59de Møde.

Torsdagen den 2den Februar.

(Fors.)

Friis (fortsat): Den høitærede Minister har vel paa en Maade udtalt sig derfor, idet han yttrede, at, da man dog ikke kunde undgaae at maatte bringe Undtagelser ind fra den almindelige Bestemmelse, saa var det bedre at lade Undtagelsen blive Reglen — saaledes har jeg idetmindste forstaaet den høitærede Minister — men, uagtet jeg maa erkende, at det maa være Reglen i Hovedstaden, maa jeg dog meget beklage, at det, fordi det er passende paa Forholdene i Hovedstaden, derfor skal paatvinges hele Landet som Regel, da det der er aldeles upassende. Det Passende og Upassende paa Forholdene skal jeg søge ganske kort at betegne. I Hovedstaden er Tjenestefolks Forhold med Hensyn til deres Gjerning inde i Huset næsten altid det samme hele Aaret igjennem, den ene Maanedes Gjerning er som den andens, den er den samme fra Aarets Begyndelse til Aarets Slutning. Men, betragter man Forholdene ude paa Landet, da er det der ganske anderledes; det er der aldeles omvendt; ikke en eneste Maanedes Gjerning svarer til den andens, der er Arbejdet meget forskjelligt, eftersom det er Vinter eller Sommer, ja det er endog meget forskjelligt, eftersom det er Foraar eller Efteraar; der vil det altsaa være overmaade vanskeligt at afflutte Accord om fast Tjeneste, naar det skal være paa kortere Tid end et halvt Aar. Det maa da i Reglen aldeles ophøre at være Tjenesteforhold, men derimod blive Dagleterarbejde i det Hele taget, og at man kunde ønske det bragt derhen for Dieblicket, kan jeg neppe troe. Det var kun denne korte Bemærkning, jeg vilde tillade mig.

B. Christensen: Jeg troer rigtignok ikke, at det vil falde meget vanskeligt at see, at den ærede sidste Læser deels meget har misforstaaet, deels meget overdrevet det Forhold, han har omtalt; jeg troer desuden, at det vil være indlysende, at der ikke kan være Tale om at bringe et Forhold tilbage, som ikke længere er tilstede, det saakaldte smukke Familienforhold mellem Huusbonde og Lyende. Det vil og kan ikke komme tilbage efter den Udvikling, Tiden har taget; og at der heller ikke vil være væsentlige Ulemper forbundet med at forlade den hidtidige lange Fæstetid og gaae over til en kortere, turde man allerede have et stærkt Vidnesbyrd for fra Erfaringen i de Egne, til Exempel her omkring Kjøbenhavn, hvor man allerede i mange Aar har været vant til at bevæge sig netop i den Retning, som det foreliggende Udkast tyder paa, og hvor det desuagtet er intet mindre end almindeligt, at Lyendeforholdet er kortvarigt, end sige, er gaaet over til Noget, der kunde nærme sig til det, man pleier at tænke sig ved Dagleie. Jeg skal imidlertid ikke opholde mig ved denne Enkeltighed; jeg skal blot, som andre ærede Medlemmer i Salen, udtale min Erkjendelse af det Fortjenstlige og Vigtige ved denne Lovs Fremme, hvorved et stort Fremskridt vil blive gjort i et Forhold, der har en særdeles stor Trang dertil. Ikke mindst troer jeg, at denne Lov vil komme til at virke paassjønnelesværdigt ved det Tillæg, det ærede Udvalg har gjort ved den saakaldte Forligsmæglingsanstalt. Enhver, der enten af den simple Erfaring eller ogsaa fra et juridisk Standpunkt har betragtet det nærværende Forhold nærmere, maa visse sig selv, at den Retshaandhævelse, den Retspleie, der hidtil har kunnet blive Lyendeforholdene tildeel, virkelig har været i og for sig yderst lidet illfredsstill-